

TOVERI

Linne suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntai.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI K. E. HEIKKINEN
A. B. MAKELA A. N. KOSKELA

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers Publishing Society.

Ilmestys hinta 40c palstatumalla. Kuolessaan...
Yksi vuosikerta, \$4.00
3 kuukautta, \$1.35
Yksi vuosikerta, \$6.50
6 kuukautta, \$3.50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Entered as second class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta, \$4.00
3 kuukautta, \$1.35

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year, \$4.00
Three months, \$1.35

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa. Telefonit: konttori 365, toimittaja 822.

Yhtenäisten vaatimusten taakse

Kaikkialta kuuluu uutisia työseikkauksista ja lakkotaitelusta: työväestö näyttää kohoavan ikäänkuin itsestään taisteluun sietämättömiksi käyneitä olojaan vastaan. Varsinkin täällä lännellä, jossa suurpääoman riisto on käynyt vallan sietämättömäksi, sillä täällä ei ole olemassa tuskin mitään suojaa työväestölle, ei ainakaan sen laajoilla järjestymättömyillä joukoilla, näyttää syntyvän lakko toisensa jälkeen. Ja näiden lakkojen yhteydessä on syytä katsoa, miten voitaisi laatia ja esittää vaatimuksia siten, että niillä olisi jonkinlaista yhtenäisyyttä, jonkinlaista keskitettyä toimintaa ja siis sitä suuremman voimat takanaan.

Luonnollistahan on, että työväestö tuntee kaikkialla saman sietämättömän painostuksen, samat sietämättömät olosuhteet pakottavat sen liikkeelle kaikkialla, mutta jos siltä puuttuu yhtenäisyyttä toiminnassaan, jos ei se osaa järjestää vaatimustaan ja yhdistää voimansa, niin saattaa käydä siten, että osan saadessa joitakin nimellisiä myönnytyksiä, toiset jäävät kokonaan ilman.

Olot eri seuduilla ovat ehkä paljoltiin toisistaan eroavaiset ja vaatimustenkin näyttävät siinä pitävän olla toisistaan samassa

suhteessa erilaiset, mutta sittekin olisi helpompi saada läpitse samanlaiset vaatimukset kaikkialla, kunhan vain osataan kaikkialla keskittää voimat samanlaisen vaatimusten taakse.

Ja puutetta ei olekaan sellaista päävaatimuksista, joiden taakse työväestö voidaan kaikkialla vaikeuksitta järjestää ja jotka voidaan pakottaa tunnustuksi. Sellaisia ovat järjestön tunnustaminen, työpäivän lyhentäminen ja palkkojen korottaminen.

Tarkoituksemme ei ole esiintyä neuvonantajina, vielä vähemmän työväestön tulisi tehdä, tai mitä sen ei tulisi tehdä, mutta me olemme valmiit palvelemaan työläisiä aina ja kaikkialla siellä missä työläiset esittävät vaatimuksiaan. Ja tärkeimpiä vaatimuksia voidaan tuskin esittää kuin nämä kolme ovat.

Kaikkialla ovat olosuhteet täällä vallan sietämättömät, työpäivä on enemmän kuin kymmentuntinen, elinehdot samoin kuvaamattoman kurjat, palkat pienet ja työläisten ääntä ei kuulu missään. Onpa sellaisia-kin kampoja, joissa ei työlläisillä ole edes oikeutta saada postiaanakaan, vaikka sitä nyt ei sentään luulisi kiellettävän missään. Mutta työnantajat koettavat kaikin tavoin estää työläiset näkemästä olojensa kurjuttua, koettavat estää niitä pohtimasta olojaan yhteisesti ja saamasta minikäänlaista yhteistoimintaa keskuudessaan aikaan.

Nyt on mahdollisuus poistaa sellaiset esteet, nyt on mahdollisuus saada enemmän vapautta, enemmän toiminnan mahdollisuutta ja työläistenkin tahto kuululle. Mutta vain siten että järjestetään.

Nyt ei ole aika teoreettisilla saivarteluilla, ei unionin nimistä riitelemisen tai väittelynä siitä, tullaanko tulevaisen yhteiskunnan teollisuusavallassa maalaamaan seinät keltaiseksi tai ruskeiksi, vaan nyt on laadittava vaatimuksia ja saatava työväestö yhtenäisenä joukkona niitä tukemaan. Nyt on järjestettävä ollenkaan huolimatta unionin nimistä. Nyt on järjestettävä tarkoituksella muodostaa yksi yhtenäisenä unioni, joka käsittää koko puutarvateollisuusalan.

Sopivampaa tilaisuutta järjestämiselle ei tarjoudu koskaan kuin nykyinen on. Puutarva on ennen kuulumatonta korkeudessa hinnassa, miehille on kysyntää melkein sama määrä kuin niitä on tarjollakin ja silloinhan

vaatimaksiakin on tehtävä, silloinhan kauppa on edullista myyjällekkin, kun hänkin voi asettaa ehtoja.

Mutta nykyinenkään tilanne ei ole vailla vaaroja. Työnantajien käyrit ovat kaikkialla toimessaan, selittäen että ellette järjesty juuri näin ja näin, niin teidän järjestymisenne ei ole mistään merkityksestä. Kun niiden tarkoituksena ei ole järjestää työläisiä työstään etujen ja saamiseksi, vaan pitää nimellisesti järjestämistöntä yllä, siten estääkseen syntymästä yhtenäistä järjestöä, niin löytää heidät milloin minikään verukseen takaa, malliunionineen ja muine laitokseineen. Nyt on miesten itse annettava määrät, miten he järjestävät, sillä pääasiahan on vain se että järjestö muodostuu.

Suomalaisen työväestön velvollisuus on asettaa kaikkialla tukemaan amerikalaisen työväestön vaatimuksia. Se muodostaa usalla kämpällä tuntuvan osan ja siksi sen merkitys tässä järjestämisliikkeessä onkin niin tuntuvan suuri.

Hallituksen omistusoikeus ja hiilituotanto

Pelko siitä että maata uhkaa hiilipula, on saattanut hallituksen kauppa- ja tuotantotoimintaa hallitustalon valtaamista. Suunnitelman mukaan tulotaisiin hiilen tuottajille — joilla ei tarkoiteta hiilikaivostyöläisiä, vaan kaivosparoneja — takamaan "tasaiset voitot kaikkialla", mutta presidentille jäisi täydellinen valta hiilituotannon ja kuletuksen ylitse.

Epäilemättä saisi hallitus aikanaan tällä toimenpiteellään ainakin jonkinmoisen hintojen alennuksen, mutta joka ajattelee että hiilituotanto olisi siten siirretty valtion haltuun ja sellaisenaan tapahtuisi käyttöä eikä voittoa varten, tulee hämmästyneenä paahasti nähdessään suunnitelman toteutettua — jos sen toteuttamisesta nimittäin koskaan tulisi mitään.

Hallitus ei aijo poistaa hiilikaivoksien sijoitettuja ja vastedes sijoitettavalla pääomalla voitton, eikä turvata työläisiä pääoman riistolta, vaan rajoittaa voittoja ja tasata niitä jossakin määrässä; se tulisi ikäänkuin takaamaan pääomalle määrätyn voiton ja huolehtimaan siitä että työväestö alistuisi pääoman valtaan alle.

Mutta työväestöllä ei ole mitään vaaraa siinäkin että halli-

tus ottaisi hiilikaivokset ja muunkin tuotannon suoraan haltuunsa ja pitäisi teollisuuslaitokset käynnissä, vaikkapa kohta ei työläisten ja yleisten etujenkaan, vaan pääoman etuja suojellakseen, sillä työväestön nukkuttaminen ei ole mahdollista, koska se kaikista nukutustoi- menpiteistä huolimatta sittekin näyttää olevan heräämässä ja järjestymässä taistelun oikeutensa puolesta. Täytyipä sen sitte taistella oikeutensa hallituskorporaatioruokinta, kaikissa tapauksissa se saavuttaa ne vain taistelun avulla, eikä sinjakaan vapaachoisesti.

Mitä taas tulee siihen väitteeseen, että ei hallitus voisi pitää hiilikaivoksia ja muita teollisuuslaitoksia käynnissä siten että se kannattaisi, on se jo kumottu käytännöllisillä tosisekoilla. Hallitushan aina joutuu hoitamaan sellaisen liikkeen, joka tekee konkurssin yksityisten käsissä, kuten esim. rautatieyhtiöt tai muut suuret vararikkopesät. Ja hiilikaivoksiakin sillä on käynnissä, joten se kyllä pystyy tuottamaan hiiltäkin jos se vain haluaa.

Hallituksen hiilikaivoksen Willistonissa, N. D., selittää New York Call olevan oikean mallin kaivoksen, lausuen siitä m. m. seuraavaa:

"Hallitus omistaa juuri nykyisenkin hiilikaivannon Willistonissa, N. D. ja pitää sitä käynnissä menestyksellisesti. Siellä ei ole koskaan ollut työn ja pääoman välillä vähintäänäkään selkeästä, ja samaan aikaan kun Rockefellerin talolta murhattuun kaivosmiehiä Coloradossa, ja paistettiin heidän vaimonsa ja lapsensa kuoliaaksi Ludlowin teltakalareissa, kaivoivat Willistonin mainarit kaikessa rauhassa hiiltä, ilman vähintäänäkään ajatusta työsekkauksista. Ja tämä kaikesta siitä huolimatta, että hallitus ei koettanutkaan perustaa heidän keskuuteensa "tasavaltaa", ei harjoittanut "armlaisuutta", ei perustellut väkunoita, ei rakennellut kirkkoja tai W. M. C. A.-taloja, ei selittänyt miten hyvä se oli mainarille, miten se rakasti niitä, miten sen sydän vuoti verta niiden prolesta, eikä sitä rauhattu teollisuusvaliokunnan, kuulusteltavaksi. Hallitus maksoi miehilleen ainoastaan palkan ja sillä oli kaikki hyvä.

"Hallituksen omistamassa Willistonin kaivoksessa työskentelevät kaivosmiehet kahdeksan tun-

tia päivässä, kuusi päivää viikossa ja saavat irroitamastaan hiilestä 60 senttiä tonnilla "ruumissa" (varsinaisissa hiilenotto- paikoissa) 70 senttiä tonnilla 10-jalan "enterillä" ja 80 senttiä 7-jalan "enterillä". ("Enteri" — entry — tarkoittaa valtakäytävää, joita varsinaisiin hiilenotto- paikkoihin käännetään sisäänkäytävät). Miesten keskimääräiset kuukausipalkat ovat noin sadan dollarin vaiheilla ja useat ansaitsevat viisi dollaria päivässä. Hiili tulee maksamaan hallitukselle 1 doll. 60 senttiä tonni ja sitä myydään Willistonin vähittäismyymälöissä 2 doll. 50 sentillä tonni.

"Samalla pidetään tarkka huoli siitä ettei tapahdu onnettomuuksia, joita tähän mennessä ei olekaan vielä sattunut. Kaivos onkin kaikin puolin oikea turvallisuuden mallikaivos jota

MAILMANKATSOMUKSIA

Hirmuvallan ja vapauden maa

Eräs Pietarista tullut tiedonanto valkerol, että työnteettäjien asema siellä on muodostunut ihan sietämättömäksi, kun työmiehille on ohjaukset käsissänsä kaikessa. Yksi aseman omistuksesta on, sanotaan tuossa tiedonannossa, että vaikka työnteettäjät joutuvat kärsimään suurta liikepäättöä päivittäin, he eivät uskalla, työväestön uhkaavan käyttöönsä takia, sulkea liikkeitään. Komiteojensa kautta työmiehillä on suurempi sananvalta työpaikkojen, suhteen kuin itsellään työnteettäjillä.

Mutta täällä Amerikoissa työnteettäjät joka vaalissa pelottelevat työntekijöitänsä työpaikkojensa suluttamisella, jos vaan vaalit eivät käy heidän mieltänsä myöten. Ja työläiset kaunistelisivat kapitalistipolitiikkajensa pillin mukaan.

Meillä todellakin olisi paljon opimista aina häykeksitulta, aina sorrettulta ja solmuruoskalla kasvanneilta Venäjän työläisiltä.

Alkaako esirippu repeillä

Otsakkeella: "Raskainta laatua olevia syytöksiä, torontolaisen naisen esittämää eräessä rauhankokouksessa" julkaisee Rochester Demo-

miesten sinne hautautuminen on melkein mahdotonmuus. Ilman- vaihtolaitos on kaikin puolin nykyäikäinen, pitään ilman yhtä puhtaana kaksi tuhatta jaakaan sisällä kaivoksessa kuin maan pinnallakin.

Nämä valtiokapitalismin loimet saattavat näyttää selviltä, mutta kyllä niistäkin voidaan muodostaa mitä sekavin kudos, jotta siihenkään pyrkiminen ei maksa vaivaa, eikä se ole työväestön tarkoituksaan; kapitalistien järjestelmä kyllä vie siihen ilman mitään toimenpiteitä työläisten puolelta.

Työläisten tehtäväksi jää vai- oimien etujensa valvomisen senkin järjestelmän vallitessa, sillä etujen erilaisuus ei katao vähimmäskään määrässä, vaikkapa hallitus tulisi ainoaksikin teollisuuden harjoittajaksi.

"Venäjän sotatarpeista pitävät suureksi osaksi huolen enlanti- laiset, ranskalaiset ja saksalaiset rahamiehet, jotka ovat yhteistoiminnassa keskenään." Erältä brittiläiseltä upseerilta hän oli kuullut, että brittiläisen raskaan tykistön tähtäin- levyt tulevat — Saksasta! Koko hänen puheensa johtolankana oli, että sotaa pitävät vireillä pelästään aselehtäitten tuottamista voiloista hyötyvien edut.

Britannian entisiä sotaennätyksiä. "Napoleonin sotien aikana, puhua ei ohimennen huomautti, selitettiin Englannin kansalle, että pysyvään rauhan saavuttamiseksi täytyi perin- pohjin nurjuttaa Napoleon ja Ranska; sen tehtyä ei Suurbritannialla enää tullut olemaan sota käytävänä. Sillä vierneitten satakunnan vuode- n ajasta on runsaasti 75 vuotta käytetty sotimiseen milloin milläkin mailman kolkalla. Mikään vihollis- kansa, vaikka olisikin vallannut Englannin, ei olisi voinut brittiläiseltä väestöltä riistää oikeuksia niin tyyten kuin oma hallitus ne nyky- sen sodan ajalla on vienyt.

"Tämä canadalaissainnen vastusti sotilaskasvatusta siltä syytä, kuten hän sanoi, että se kehittää ihmistä ainoastaan leuasta alaspaan, se kun totuttaa miehen tottelemaan muiden alvoja vaan ei oimtaan. Se oli omaansa kasvattamaan erinomaisia orjia, mutta perin huonoja kansalaisia. Sen että hän esitelmänään aiineeksi oli ilmoittanut: "pitäkäämme lippummei- leluhussa", puhuja tulkitsti siten, että hän oli tarkoitanut rauhan lippua.

Liene tovereillamme eri ottelu Suomessa

ennenkuin poroparvirillisen vanho- lieuden kuuma-ilma-säiliöt ollen- kaan rupeavat jäähtymään. Kumous- päivinä kyllä porvari raukat olivat henkeään peläten nöyrysti kantaneet punaisia merkejiä näkyvässä, mutta ensi säikähyksestä toinnuttuaan ja nähtyään ettei työväki alokaan käyt- tää porvarien tapaisia todisteluväl- leitä mediamankatsomuksensa va- keumuttamiseksi, uskaltaa poloinen suomelainen porvarisielu taas kal- nontalon avautua edes sen verran, että sieltä sielu ja rahakuukaron vällestä ahtaasta ruosta parhiksi pääsee pieni pilisevä huokaus. Ja sekin jo helpottaa. Niin kovaa ei uskalla vielä kaikki sota-alkaisesta elintarpeilusta toikuttomasti hyö- tyneet maustajispöstit huokausta vilpit- tömän tunteensa huokausta, että siltä siltä kotimaisissa kuuluisiin, mut- ta tällaisesta tahtoon puhkanevat pu- haltaa henkensä kiivaamman heikon, tarvitsematta pelätä siltä mitään välitöntä vaaraa pyörään pelmeille pakeroilleen. Seuraava on viimeksi melle saapunut näyte tällaisesta ihra-sinmaailisuuden purkauksesta — vai "pärskimyksiksi" häntä sa- noisit. Se saapui seppäamme Kan- gasalan postileimalla varustettuna, ryssänsä kielellä leimatussa postikor- tissa, johon varmuudeksi vielä oli lyöty tsarivallan alkuneen ryssän vaakuna kolmeen sen osotepuolen

TIETOJA BUTTEN LAKKOTAPAHTUMISTA

Voidakseen selostaa yleisölle lakkoasemaa sen todellisessa val- lossa, ovat Butten lakkolaiset antaneet ulos seuraavan

Kaivosmiesten ja sähkötyöläisten yhteisen lakko-bulletiini.

Näyttää siltä kuin kuparitrustin sanomalehdistön viimeisten kymmenen päivän ajalla ylläpiti- tämää: "Saksan raha on lakko- laisten takana"-huuto olisi sel- lainen "pidättäkää varas"-huuto, jonka tarkoituksena on kääntää huomion pois todellisista salaliit- tolaistoista.

Tämän (tk. 27 p.) aamunen lehti selittää W. A. Clarkin lau- suksen: "Mitä Clarkin kaivantoi- hin tulee, tulen enemmän sulke- maan ne, jättämään ne veden valtaan, enkä koskaan ottamaan paunaakaan oria niistä kuin tunnustamaan niitä anarkistisia aineksia, jotka ovat n.s. Miners Union'in johdossa. Ja Standard selittää suurella otsikolla että "W. A. Clark lausuu kaikkien Butten kaivosyhtiöiden virkaili- jain ajatuksia.

Sillä tavalla! Kaiken sen häli- nan jälkeen siitä, miten Yhdys- vallat tarvitsee kuparia nykyisin, nämä yhtiöt antaisivat kaivantoi- jensa tähtöä vedellä ja tehdä mahdottomaksi kuparin saamin monien vuosien kuluessa, ennen kuin hallitus saisi kaivantoi- ja- haltuansa. Näyttääkö tämä isän- maallisuudelta? Näyttääkö tämä Setä Samulin kannattamiselta, vai näyttääkö se siltä kuin kammatettaisi Kaiseria? Luonnollisesti ei W. A. Clark

ja muut kaivantojen omistajat kärsivä mitään. Hehän voisivat mennä Saksan ja asua siellä, jossa he voisivat oleilla kaiserin ja junkkerien keralla.

Lakkoasema on nopeasti lähe- nemässä käännekohtaansa. Kaivosmiesten lakko, jota seurasi sähkötyöläisten lakko, on osoit- tanut, että järjestynyt työväestö ei ole tyytyväinen Buttessa vallitseviin olosuhteisiin. Kun tähän vielä lisäämme, että melkein jokainen Butten työväenjär- jestö on hyväksynyt tämän la- kon ja useat niistä luvanneet sille aineellisenkin kannattuksensa, saamme täydellisen käsityksen lakkoilanteesta.

Täkaläisten päivälehtien ul- vonta ei petä ketään, kaikkien vähimmäisnäitä jotka levittävät niiden jokapäiväisiä vääristelyjä. Todellisudessa käyvät nämä sanomalehdet naurunhaluisiksi jo- kapäiväisten lukemattomien ris- titäitiusuksiansa takia. Aamu- lehdet selittävät että muut me- talliteollisuuden yhteydessä työskentelevät ammattilaiset (Metal Trades) eivät mene lak- koon missään tapauksessa, ja il- talehdet selittävät kaikkien mui- den olevan jo lakossa, paitsi in- sinöörien joilla ei ole vielä ollut tilaisuutta siitä äänestä.

Joka kerta kuin joku unio yhy- tyä lakkolaisiin, vakuuttavat tä- kaläiset lehdet mitä kiihkeimmän, että täydellinen toiden seisautta- minen ei ole mahdollinen, vaika- ka jokainen järjevä ihminen kä- sittää, että työt ovat olleet täy-

dellisesti seisauksissa vähintään viimeiset kymmenen päivää.

Sanomalehtien mukaan lisää- nyt työhön menijän lukumäärä joka päivä, mutta siitä huolimatta ei kaupunkista lähetetä oria ulos ollenkaan. Kaikista niistä miehistä mitkä työskentelee yhteensä jokaisessa Butten kaivok- sessa nykyisin, ei tulisi kylliksi miehiä yhdenkään suuremman kaivannon tarpeeksi.

Kun nekin muutamät miehet, mitä töissä on, ovat hajoitetut hajalleen useihin kaivoksiin, niin niidenkään työskentelemisestä ei ole mitään apua. Ja lisäksi vielä ovat työssä olevat miehet meidän poikkeuksesta sellaisia jotka, eivät koskaan voisi pitää työpäivänsänsä siellä missä työ- kykyisyys ja taito tulee kysy- mykseen; lyhyesti sanoen ne o- vat miehiä joita "laurataan" aina silloin kun parempia miehiä il- moitautuu työn hakuun.

Täkaläisten sanomalehtien ker- tomukset lakkoasemasta ovat kaikki vääristelyjä. Tosiasia on, että kaivosmiehet ovat lakossa, sähkötyöläiset ovat lakossa, sepät, konesepät ja pannusepät o- vat lakossa. Ja puusepät, samoin kuin muutkin unionistit valmis- tuvat lakkoon. Ja meille kerrot- taan, että päivälehtien raporte- ritkin, joita tuskastuttaa niiden vääristelyjen kirjoittaminen, jo- hon he ovat pakotetut, järjesty- vät ja menevät piakkoin lakkoon vaatien parempaa palkkaa.

Osoittavatko nämä tosiseikat, että kaivosmiesten lakko voisi e- päloivoisessa taistelussa unio- den voiton ehkäisemiseksi.

Voiko kukaan ajatella hetkeä- kään, etteivät Butten työläiset täydellisesti käsittäisi aseman- sa?

Jokainen unionisti tietää, että jos kaivosyöläisten ja sähkötyö- läisten lakko murretaan, niin saa jokainen unio valmistautua lak- kaantumisen toimintansa, sillä tä- käläiset yhtiöt eivät tule levähtä- mään ennen kuin unionismi on kokonaan kukistettu, tai yhtiöt ovat täydellisesti ja ratkaisevas- ti joutuneet tappiole taistelusa- aan unioita vastaan.

Kysymyksessä on selvä taite- lo unionismin ja avoimen työ- pajan välillä.

Yhtiöt voivat puhua i.w.w.- läisytydestä, saksalaisten vaiku- tuksesta ja mistä ne vain halua- vat, mutta sittekin unionistit tie- tävät että kysymys on ratkai- vusta taistelusta, jonka tuloksista riippuu onko työläisillä jär- jestämisnoikeus asemansa paran- tamiseksi ja hankkiakseen kes- kinäistä suojaa työnantajia vas- taan, jotka ovat täydellisesti jär- jestyneet työläisiä vastaan Työn- antajayhdistyksessä ja Kauppa- kamarissa.

Ja osoituksiksi siitä, että unio- nistit ovat hyvin tietoisia tästä, olkoon mainittu, että melkein jokainen unio Buttessa on anta- nut kannatuksensa nykyiselle la- kolle ja yhtyvät lakkoon kan- nattaakseen sitä periaatetta, jonka puolesta me taistelemme vaatiin parempaa palkkaa. Tästä ovat yhtiötkin tietoisia ja jokainen juoni, mitä korporat- sionien taistelutavoissa tunne- taan, pannaan, liikkeelle tässä

Sadat pysyhyurtat kuleksivat kaduilla, koettaen kaikkialla selai- sille rappauteille rotille omi- naisilla tavoilla etsiä aiheita ret- telöiden aikaansaamiseksi. Kau- pungilla liikkuu automobieleillä pysyymiehiä, jotka tekevät häiri- öitä turvattomille ja suoja vai- loleville lakkolaisille. Sunnun- tai-illalla hyökkäsivät autolla ku- leksivat hurtat neljän Kaivos- miehliiton jäsenen, Gust Stohlin, Ed. Nelsonin, Fred. Jacksonin ja Ray Stohlin kimpunna East Park kadulla. Gust Stohlia löy- tettiin suulle ja kasvoille useita kertoja, pukittiin pyssyllä rin- taan ja potkittiin. Ja samoin joutuivat toisetkin löyntien ja potkujen alaisiksi, saaden yksi niinkin ankaria pysyv iskuja, että vaijui kahdesti maahan ni- den vaikutuksesta. Näitä miehiä ajoivat hurtat takaa pitkin Park katua ja ammuskelivat heitä koh- den viisi tai kuusi kertaa.

Union päävirasto on epäiloi- tettu useita muitakin samanla- sia tapahtumia, ja toimenpite- täin onkin ryhdytty näiden hur- dien ilmaisaemiksi, jotta ne voi- daan asettaa lailliseen edesvas- tuuteen.

Keskikaupungille on melkein jokaiseen kadun kulmaan ma- joitettu pari pysyhyurtaa, tois- ten oleskellessa katujen varsilla, kapakoissa, puulihaleissa ja si- karimyymöloissä. Kaivosmie- sten kokoushuone on erikoisesti hurrinen vartioimana, ollen seit-

semän tai kahdeksan hurttia ali- tuisesti sen ovien edustalla. Ja nämä hurtat näyttävät niin rois- tomaisilta, että union jäsenet jat- tävät rahansa ja arvoesineensä kotiin, peläten joutuvansa näiden tuskavarkailta näyttävien uh- reiksi.

Minnekähän nämä silloin me- nevät kun me voittamme tämän lakon.

Tässä muuan esimerkki kai- vosyhtiöiden menettelystä: John Imponen on vuokrannut Ed. Ku- jalta huoneustoa, Perjantai-illal- la joutui Imponen ratkaisemaan otelun Kujan ja Mrs. Kujan- laan välillä, antaan päätökseen Mrs. Kujanin eduksi "epäoikeu- tetun otteen" takia, sillä Kujala potki, tai hakkasi naista vielä sietekin kun nainen jo oli maas- sa. Kujala ei kuitenkaan tykän- nyt sellaisesta tahrasta maine- distuksessaan, ajatellen nähtä- västi, että kun hänen vastusta- jansa jo oli niin "kaikella sisäl- lä", voitto olisi pitänyt julistet- tamaan hänelle. Kujala antoi Imposelle käskyn muuttaa pois huoneustosta, mutta kun Impo- sella ei ollut mitään valittamista huoneustoon nähden, kieltäytyi hän muuttamasta, kun vokra- kin vielä oli maksettu etukäteen.

Sensijaan kääntyi hän huoneus- ton varsinaisen omistajan, A. C. M. Co:n puoleen, jonka edustaja, vokra-asiosta huolehtiva Gens- berger asettiikin hänen kannal- leen, selittäen että Kujala on annettava ilmoitus vii- hintään 30 päivää ennen kuin

vaatii Imposen pois huoneista. Se tapahtui kesäk. 20 p:nä. Sillä aika saatiin tietää, että Imponen onkin kaivosmiehistyöjärjestö- jäsen ja A. C. M. Co. vokra-asi- oitsijansa Gensbergerin kautta ilmoitti, että asiaa tudeleeh harkittua on tultu siihen päätö- seen, että kolmenkymmenen päi- vän irtisanomista ei vaaditakaan, ja jos Kujala haluaa, on Imposen lähdettävä. (Tätä kohjaa suosittelua Butten päivälehtien jäljennettäväksi).

Tuntuu niin sanomattoman hyvällä tutkistellessa näiden armeillisten suurten korporat- sionien myöntäntoisuutta; miustel- lessa myiten ne uhrasivat tuhansia dollareita saadakseen hyväk- syytksi sellaisen vaaranalaisuus- vakuutuslain, joka estäisi voito- tosinokojen tuhlamisen; ajatel- lessa että ne ovat säästäneet voittojaan, voidakseen särkää tämän lakon palkattujen pysy- hurttien avulla, joille maksetaan kuusi ja seitsemän dollaria päi- vässä ja vapaa yösioppa ja asun- to.

Kaivosmiehet ja sähkötyöläi- set tyytysivät maksamaan yllä- pitonsa kuuden dollarin päiväpal- kasta.

Panimotyöläisten järjestöltä on syytä pyytää anteeksi sitä, että vaikkakin se oli ensimmäisiä niiden unionien joukossa, jotka antoivat tunnustuksensa kaivos- miesten lakolle, ei siitä kuiten- kaan ole ennen huomattu maini- (Jatkoo kolmannella sivulla)